

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Житомирської області щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2021 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Житомирської області в I кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Житомирської області у I кварталі 2021 року свідчать, що респонденти продовжують очікувати скорочення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні в наступні 12 місяців, водночас високо оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств. Очікується нижча інфляція. Девальваційні очікування залишаються високі.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні: баланс відповідей – «мінус» 15.4% (у попередньому кварталі – «мінус» 42.9%) (графік 1). У цілому по Україні респонденти очікують відновлення зростання обсягів виробництва товарів і послуг (баланс відповідей – 5.6%);
- зростання цін на споживчі товари та послуги нижчими темпами: 53.8% респондентів очікують, що інфляція не перевищить 7.5% (у попередньому кварталі – 46.2%), у цілому по Україні – 49.3%. Головним чинником інфляції респонденти продовжують називати витрати на виробництво (відзначили 92.3% респондентів) (графік 2);
- високий рівень девальвації національної валюти: знецінення гривні відносно долара США очікують 84.6% респондентів області (у попередньому кварталі – 85.7%), у цілому по Україні – 74.4%;
- значне поліпшення фінансово-економічного стану: баланс відповідей – 38.5% (одні з найвищих очікувань серед регіонів) (у попередньому кварталі – 0.0%) (таблиця), у цілому по Україні – 12.7%;
- збільшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції: баланс відповідей – 23.1% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 7.1%), у цілому по Україні – 18.0%;
- зростання інвестиційних видатків як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар вищими темпами: баланси відповідей – 23.1% та 30.8% відповідно (у попередньому кварталі – 14.3% та 30.8% відповідно). У цілому по Україні очікується зростання обсягу інвестицій нижчими темпами: баланси відповідей – 1.4% та 11.7% відповідно;
- збільшення кількості працівників на своїх підприємствах: баланс відповідей – 7.7% (у попередньому кварталі – «мінус» 7.1%) (графік 4). У цілому по Україні прогнозується незначне скорочення кількості працівників – «мінус» 1.9%;
- зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства високими темпами: баланси відповідей – 84.6% та 69.2% відповідно (у попередньому кварталі – 85.7% та 57.1% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва більше впливатимуть ціни на енергоносії та ціни на сировину і матеріали (графік 7);
- прискорення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника: баланси відповідей – 76.9% і 66.7% відповідно (у IV кварталі 2020 року – 57.1% і 61.5% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називають занадто високі ціни на енергоносії та брак обігових коштів (графік 5).

Підвищилися очікування щодо зростання потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом стали значно жорсткішими (графік 9). Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти назвали занадто високі ставки за кредитами та наявність інших джерел фінансування (графік 10).

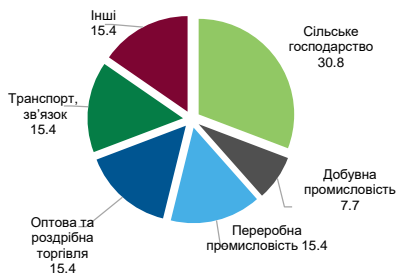
Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 97.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

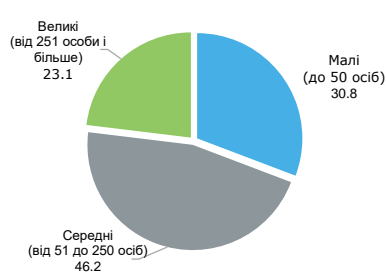
- поточний фінансово-економічний стан підприємств задовільний: баланс відповідей, як і в попередньому кварталі, – 0.0% (графік 3). У цілому по Україні оцінки фінансово-економічного стану підприємств залишаються негативними: баланс відповідей – «мінус» 0.7%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва зменшився і є нижчий, ніж нормальний: баланс відповідей – «мінус» 16.7% (у попередньому кварталі – 0.0%);
- підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей: баланс відповідей – 16.7% (у попередньому кварталі – 21.4%).

Паспорт вибірки^{1,2}

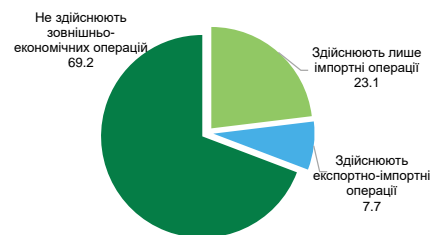
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

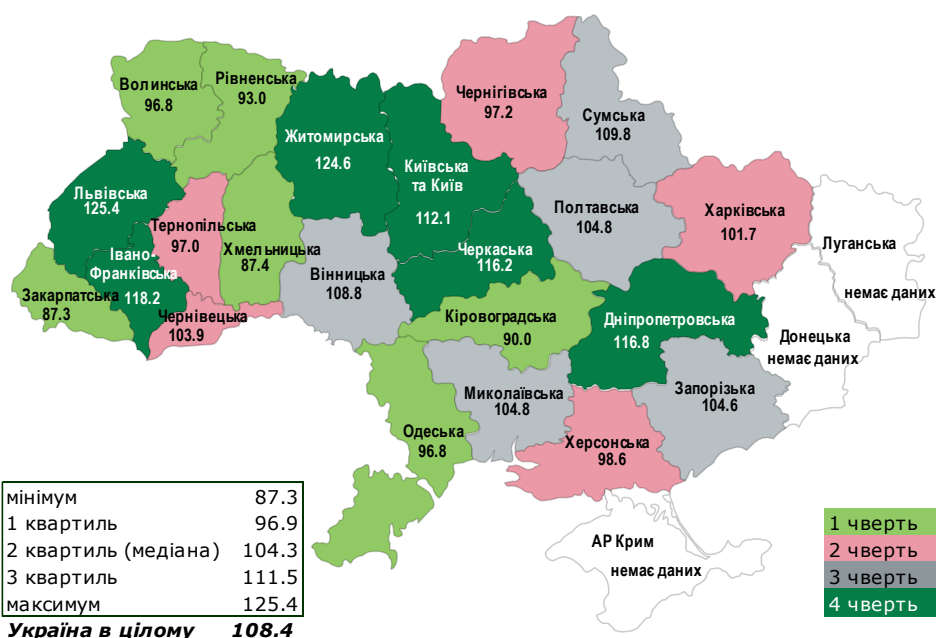

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 03 лютого – 01 березня 2021 року;
- опитано всього 13 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

Таблиця. Очікування підприємств Житомирської області щодо ділової активності (за складовими)

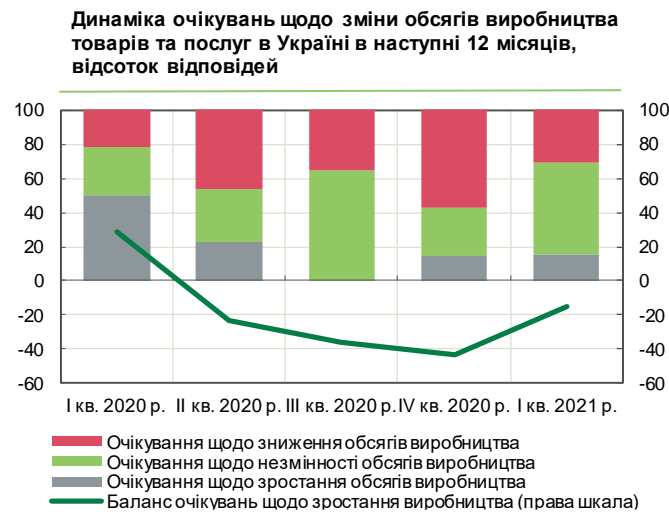
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	I кв. 2020 р.	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	23.1	25.0	7.1	0.0	38.5
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	42.9	46.2	23.1	-7.1	23.1
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	41.7	30.0	9.1	14.3	23.1
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	38.5	27.3	25.0	30.8	30.8
кількості працівників	-14.3	0.0	-7.1	-7.1	7.7

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

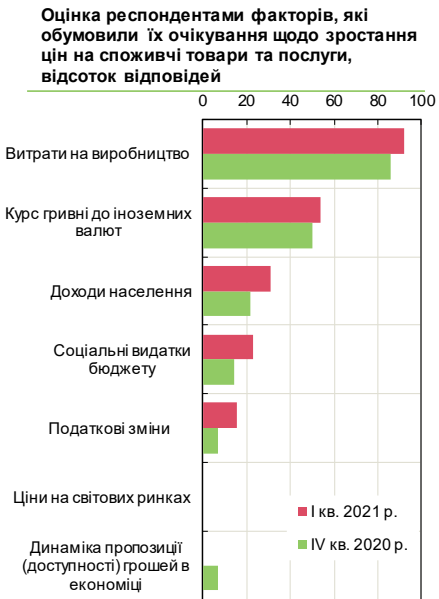
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань (ІДО) – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

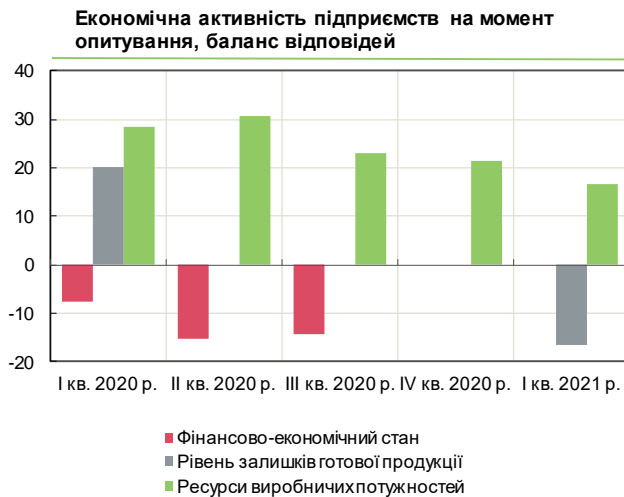
Графік 1

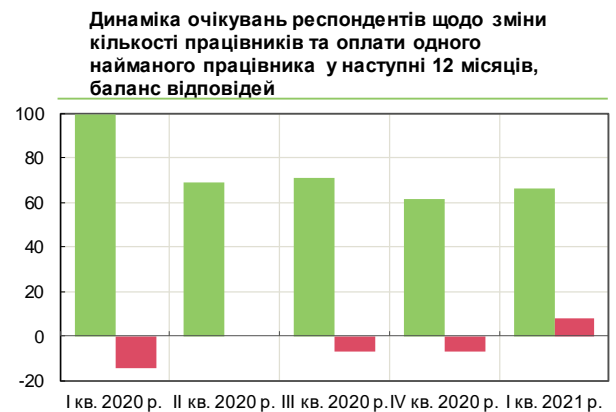
Графік 2

Графік 3

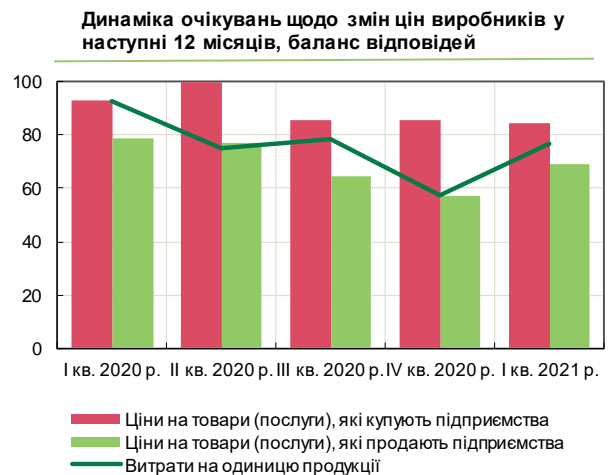
Графік 4

Графік 5

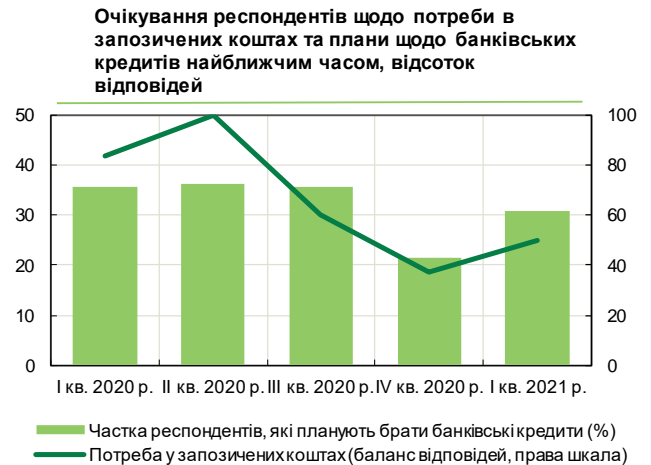
Графік 6

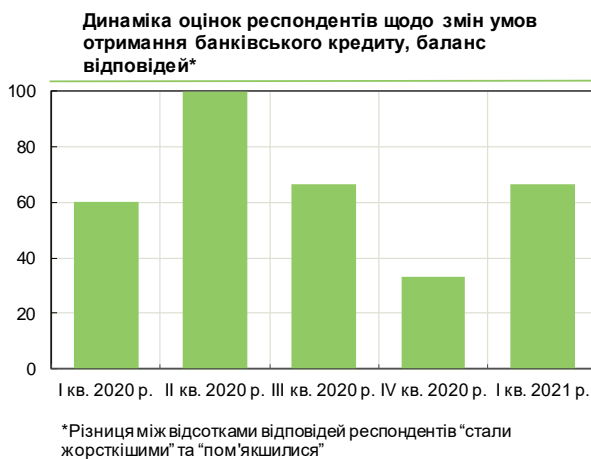
Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

